

25. duben Světový den boje proti malárii

Světový den boje proti malárii je svátek ustanovený Světovou zdravotnickou organizací (WHO) v roce 2007 jako připomínka celosvětového boje proti malárii. Cílem je zvýšení povědomí veřejnosti o malárii a snížení rozsahu onemocnění i jeho následků.

Malárie je nejčastější infekční onemocnění na světě a ročně na ni umírají statisíce lidí, převážně děti. Vyskytuje se ve více než 100 zemích světa. Malárií se můžete nakazit kousnutím komárem, který přenáší parazity způsobující onemocnění. Prvními příznaky jsou vysoká horečka až 40 stupňů a zimnice. Horečka přichází ve vlnách a v průběhu několika dní se stále zhoršuje. Objevují se bolesti hlavy a svalů, slabost, průjem, kašel, žloutenka, nevolnost a zvracení. U některých pacientů se vyvinou smrtelné komplikace z oběhových a respiračních poruch a multiorgánového selhání. Malárie je nebezpečná zejména pro malé děti a osoby se sníženou imunitou (těhotné ženy, pacienti s HIV/AIDS).

Globálně je malárií ohroženo 3,3 miliardy lidí ve 106 zemích. Kromě Afriky je postižena je také Asie, Latinská Amerika a v menší míře Střední východ a části Evropy. Podle nejnovější světové zprávy o malárii WHO bylo v roce 2020 celosvětově odhadem 241 milionů případů malárie a 627 000 úmrtí na malárii. To představuje asi 14 milionů případů více v roce 2020 ve srovnání s rokem 2019 a o 69 000 více úmrtí. Přibližně dvě třetiny těchto dalších úmrtí (47 000) byly spojeny s narušením poskytování prevence, diagnostiky a léčby malárie během pandemie.

Obecné informace o malárii

Původcem malárie je prvok Plasmodium (malariae, falciparum a další). Patří do řádu kokcií a podřádu Haemosporina. Prodělává poměrně složitý vývojový cyklus vázaný na mezipostitele (člověka, ale i řadu různých dalších živočichů) a samičku komára rodu Anopheles. Vyskytuje se v tropickém podnebném pásu a do výšky 2000 m nad mořem.

V České republice se nemoc nevyskytuje, ale každoročně se mezi lidmi, kteří se vracejí z tropického nebo subtropického pásma, objevují případy malárie. Turisté plánující dovolenou v tropech by se proto měli postarat o profylaxi malárie. Vakcína dosud nebyla vynalezena, ale existují léky, které je nutné užívat před odjezdem, během pobytu a po návratu z tropických malarických oblastí.

Ve Zlíně, dne 21. 4. 2022
Zpracoval Ing. Josef Duchoň, Ph.D.

Zdroje:

<https://www.wikiskripta.eu/w/Mal%C3%A1rie>

<http://www.szu.cz/tema/prevence/anofelizmus-bez-malarie-v-cr>

<https://www.who.int/teams/global-malaria-programme/reports/world-malaria-report-2021>

<https://www.infekce.cz/DPMalarie18.htm> - obsahuje rovněž podrobné odborné informace

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Diethyltoluamid>